

POSUDEK ŠKOLITELE

Bakalářská práce: *Svědkové Jehovovi – vývoj vybraných naukových témat* (64 s.)

Jméno a příjmení (student): Petr Velechovský.....

Školitel: doc. PhDr. Josef Bartoň, Th.D.

Candidatus baccalaureatus Petr Velechovský předkládá k obhajobě spis, jehož téma patří do dějin učení a náboženské praxe Náboženské společnosti svědků Jehovových (NSSJ). Autor se konkrétně zaměřuje na novější a nejnovější vývoj některých vybraných důležitých nauk a jejich dopady na životní praxi členů společnosti a soustřeďuje se zejména také na situaci v našich zemích.

Práce přesahuje předepsaný rozsah (má 85 normostran proti doporučeným 40–60 ns.), ale překročení jednak není nijak drastické, jednak není samoúčelné, spíš bylo vynuceno potřebami tématu. Ve skutečnosti je text dosti sevřený a nedá se říci, že by se nějak zbytečně rozbíhal.

Autor prokázal své předpoklady pro úspěšné zpracování tématu už tím, že se problematikou NSSJ (v různých aspektech) mnoho let zabývá a na svém kontě má i několik publikovaných článků nejen popularizačního, ale také odborného charakteru (mj. v religionistickém časopise *Dingir*). Sám býval dlouholetým členem NSSJ, takže nepostrádá ani citlivost pro nahlížení „zevnitř“.

Struktura a obsah

Celý spis se skládá z deseti částí, při strukturaci textu je využito desetinného třídění. Úvod (1.) a části 2.–4. (*Slovník pojmů svědků Jehovových; Předchůdci badatelů Bible; Vůdčí osobnosti svědků Jehovových v 19.–21. století*) jsou „propedeutické“: část 2. (s. 3–11) ve formě výkladového slovníku vysvětluje potřebné pojmy a termíny specifické pro prostředí NSSJ, část 3. (s. 12–14) stručně představuje církevní a teologické podhoubí, z něhož vyrostlo hnutí *badatelů Bible* a posléze *svědků Jehovových*; část 4. (15–28) zhuštěně (pomocí medailonů jednotlivých vůdčích osobností NSSJ a jedné subkapitoly pojednávající o vlastním konfesním překladu bible NSSJ) pojednává o důležitých momentech dějin NSSJ až do nejnovější doby.

Jádrovým oddílem spisu Petra Velechovského je část 5. (*Vývoj důležitých naukových témat v učení svědků Jehovových*; s. 29–46) a na ni úzce navazující část 6. (*Spor o zpovědní tajemství – české specifikum*; s. 47–49). Úvodní pasáže části 5. ukazují na několika příkladech, jak se v historii NSSJ relativně rychle měnil náhled na některá biblická místa a jejich autoritativní výklad (otázka archanděla Michaela ve Zj 12,7–8; uctívání/neuctívání Ježíše Krista; vzkříšení/nevzkříšení mužů ze Sodomy; podřizování se světským vládám; *věrný a rozvázný otrok*). Podrobněji se pak probírá vývoj otázky *biblické chronologie* (5.1), pojmu *generace, která nepomine* (5.2), *počtu pomazaných* (5.3), přístupu k *očkování, transplantacím a transfúzím* (5.4), přístupu k *slavení Vánoc a svátků* vůbec (5.5), *postoje k odpadlíkům* (5.6). Autor se vždy podrobněji soustředí především na změny v nejnovějším období a výklad daných problémů vede až do současnosti. Část 6. pak dosti detailně rozebírá problematiku *zpovědního tajemství*, jak bylo traktováno NSSJ u nás – s výsledkem získání tohoto práva (ze strany státu); zdá se, že české autority NSSJ zde postupovaly tak, že s cílem získat výhodu možnosti určitého utajování specificky účelově traktovaly skupinu *starších* jakožto *třídu duchovních*.

Část 7. (*Celosvětová krize a další vývoj*; s. 50–58) spíše jen napomáhá k určitému historickému a sociálnímu zarámování ústředních kapitol. Ve skutečnosti se téměř vůbec nedotýká naukových témat, ale pojednává v širokém smyslu o situaci NSSJ (včetně situace finanční) v posledních 20 letech. Zařazení této části v dané podobě považuji za určitou slabinu práce, protože nezapadá zcela ústrojně do struktury spisu.

Ve snad až příliš stručném *závěru* (8.) se autor mj. snaží odhadnout, jak se bude dále vyvíjet naukový vývoj v některých konkrétních bodech a obecně celková situace v NSSJ.

Části 9. a 10. pak předkládají dosti rozsáhlé seznamy *sekundární literatury i pramenů* použitých autorem při práci na spisu. Podtrhuji znovu, že sám Petr Velechovský zde má sedm publikovaných časopiseckých položek.

Formální stránka

Spis v zásadě po „technické stránce“ splňuje požadavky kvalifikační práce. Členěn je přehledně. Také redakční a stylistická stránka je relativně obstojná. Nikoli zcela zřídka se v něm nicméně dá narazit na různé jednotlivé **redakční, gramatické** či **pravopisné lupy a stylistické neobratnosti** které zjevně svědčí o autorově uspěchanosti v závěrečné fázi práce.

Např.:

- Anotace, ř. 15: *se... o svědky Jehovovi nezajímá*
- s 8, ř. 4 zdola: ... začíná Služební shromáždění 35 minut (údaj 35 minut má být asi v závorce)
- s. 27, pozn. 77: autor odkazuje v příslušné knize (J. Bartoň, *Pět českých novozákonních překladů...*, Praha 2013) na s. 306; přitom pasáž, o níž se Velechovský zmiňuje, je pojednána na s. 229–274
- s. 55 *Důkazem Božího pozhelnání svědkům Jehovovým, bylo tvrzení...* (autor zde, ale i na řadě jiných míst, užívá čárku tam, kam nepatří)
- s. 42, ř. 11: *přijmul* (místo *přijal*)
- s. 44, ř. 4: *na svědky Jehovovi*
- s. 56, ř. 3 zdola: *dělali zásahy tak, aby vyhovovali jejich novým naukovým změnám*
- s. 42, ř. 14: *Transfúzi totiž nebyla přímo zakázána* (m. *Transfúze...*)
- s. 42, ř. 8: *Bible k nepodává žádné detaily*
- s. 30, ř. 8: *a byly schopni*
- s. 38, ř. 9: *byly tak zmatení, že se zmohli...*
- s. 32, ř. 8 zdola: *Jejich chronologie... je založen na spekulaci*
- s. 32, ř. 6 zdola: *Oproti chronologii Ussherovi* (m. *Ussherově*)
- s. 14, ř. 7: *Podle oficiální historie byl zakladatelem Charles Taze Russel.* (styl. neobratné)
- s. 40, ř. 13–14: *přesný počet těch, kteří budou s Kristem vládnout v nebi, je přesný počet 144000* (styl. neohrabané)

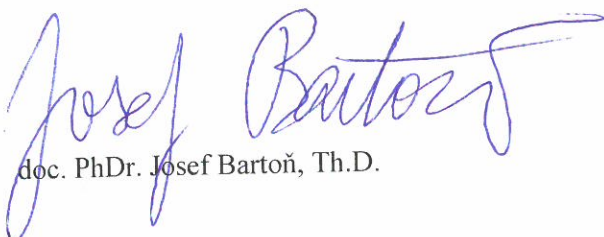
Celkové hodnocení

Kol. Petr Velechovský podle mého mínění sepsání své bakalářské práce věnoval mnoho energie, a to energie cílené (jako školitel také svědčím, že autor se na mne průběžně obracel o konzultace). Podařilo se mu shromáždit, utřídit a do jisté míry i interpretovat úctyhodné množství faktů, mezi nimiž je také řada případů, jež v odborné literatuře dosud zůstávají nepovšimnuty nebo povšimnuty jen letmo (např. otázka *zpověního tajemství*).

Práci by snad bylo lze vytknout, že (ač je předkládána na teologickém oboru) její reflexe je jen v malé míře teologická. Je to ale dáno specifíčností tématu: jednak tím, že kandidát vyčerpal (musel vyčerpat) svou badatelskou energii a zaplnil (musel zaplnit – diskutovat lze jen o trochu neústrojně části 7.) únosný objem práce „pozitivistickou“ faktografií, jednak tím, že u samých svědků Jehovových lze myslím za danými otázkami nějakou hlubší teologickou spekulaci sotva nalézt (a vůči prostým členům se podle všeho uplatňuje spíš bezodmluvná direktiva).

Celkově mám za to, že autor předložil velmi zajímavou a originální práci, kterou bez rozpaků doporučuji k obhajobě. Nicméně vzhledem k řadě drobných lupsů, které jsou v ní přítomny (viz výše), **navrhuji hodnocení stupněm 2 (velmi dobře).**

V Praze 10. června 2017

doc. PhDr. Josef Bartoň, Th.D.